

Чињенице о...

ПЕГ-у

ПОТКОЖНА ЕНДОСКОПСКА ГАСТРОСТОМИЈА

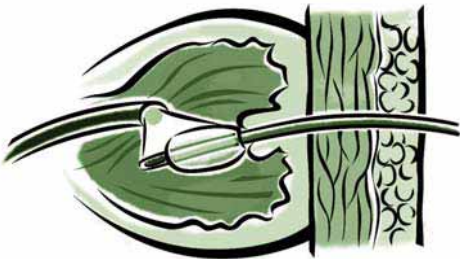
Information about PEGs

Ваш лекар, медицинска сестра или други здравствени радник (нутрициониста, логопед) предлажу Вам да размотрите уметање ПЕГ.

Уобичајени разлог за постављање ПЕГ јесте додаток Вашој тренутној исхрани онда када нисте у стању да узмете довољну количину хране преко уста. То је једноставан и безбедан начин примања хране, течности или лекова за пацијенте који нису у стању да довољно поједу или да безбедно гутају.

Шта је ПЕГ?

ПЕГ је скраћеница за поткожну (под кожу) ендоскопску (путем ендоскопа) гастростомију (кроз стомак). То је посебно начињен отвор на желуцу који омогућава уметање цевчица за храњење кроз зид абдомена директно у желуцац.

Посебне теме за разматрање

Одлука да почнете да користите ПЕГ цевчицу обично није лака, посебно ако се она доноси у име друге особе. Кључно питање на које ћете желети да одговорите јесте „Да ли ће се квалитет живота побољшати уз исхрану преко ПЕГ?“ Отворен разговор са члановима породице, особљем које негује пацијента и медицинским особљем, као и са свештеним лицима, често може да буде од помоћи.

Узимање аспирина и других лекова против запаљенских процеса (укључујући и таблете против артритиса) треба прекинути 5-7 дана пре обављања овог поступка, јер ови лекови повећавају ризик од крварења.

Уколико имате дијабетес, обољење срчаног залиска, уграђени пејсмејкер или узимате таблете за разређивање крви (нпр. „варфарин“), важно је да о томе унапред обавестите Вашег лекара. Такође треба да обавестите Вашег лекара и ако сте алергични на било које антибиотике.

Како се умеће ПЕГ цевчица?

Потребно је да гладујете (не једете) 6 сати пре обављања поступка. Може Вам бити дозвољено да пијете бистре течности (воду, безалкохолна пића, пића за спортисте и сл.) до 2 сата пре обављања поступка. Ваш лекар ће Вас посаветовати о томе.

Даће Вам се средство за умирење путем инјекције како бисте се пријатније осећали, а у Ваше грло ће се напрскати локални анестетик. За децу може бити неопходна општа анестезија. Штитник за уста ће се поставити између зуба како би се заштитили Ваши зуби и ендоскоп. Даваће Вам се кисеоник, а Ваши витални знаци ће се пажљиво пратити. Антибиотици се често дају како би се умањило ризик од инфекције.

Кроз Вашу уста све до желуца провући ће се ендоскоп (флексибилна цевчица од оптичких влакана са камером на врху) како би се одабрало погодно место за смештање ПЕГ цевчице. У кожу зида абдомена убризгаће се локални анестетик и затим на њој направити мали рез. Тај рез се обично прави испод ребара и мало лево од средишње линије горњег абдомена. Потом се унутар желуца поставља ПЕГ цевчица која ће изаћи из тела кроз начињени отвор. Положај цевчице у желуцу ће се након њеног постављања проверити ендоскопом. Цео поступак обично траје 20-30 минута.

Шта се дешава након поступка?

Сви пацијенти се неколико сати опорављају од средства за смирење или анестезије у болничком делу за

**ТО ЈЕ ЈЕДНОСТАВАН
и безбедан начин примања
хране када постоје проблеми
са гутањем или храњењем.**

опоравак. Неки пацијенти могу остати у болници још једну или неколико ноћи након поступка да би се опоравили и започели режим исхране. Уколико будете отпуштени истог дана, НЕ смете возити аутомобил, бицикл, нити путовати без пратње, руковати машином или потписивати правна документа на дан када Вам је обављен овај поступак. Такође се саветује да Вас неко од Ваших пријатеља или рођака отпрати кући и остане са Вама преко ноћи.

Да ли ћу имати болове?

Ваше грло ће бити помало болно неколико дана након поступка. Отвор на Вашем абдомену кроз који је уметнута цевчица може Вас болети до недељу дана. Обични орални аналгетици, као што су парацетамол, трамадол или кодеин обично су довољни за олакшање бола.

Започињање исхране преко ПЕГ

Бистре течности, обично вода, даваће се кроз ПЕГ цевчицу за почетак у

периоду 6-24 сата након њеног постављања. Када тело ово добро поднесе, тада се кроз цевчицу могу давати и храна и лекови. Ваш нутрициониста ће Вас посаветовати о врсти и количини хране, а комплетна упутства за храњење и приказ технике храњења ћете добити пре отпуста из болнице. Течни хранљиви суплементи се могу давати непрекидно преко пумпе или повремено путем великог шприца или флашице. Пумпе за храњење се обично могу набавити у Вашој локалној болници или у апотеци.

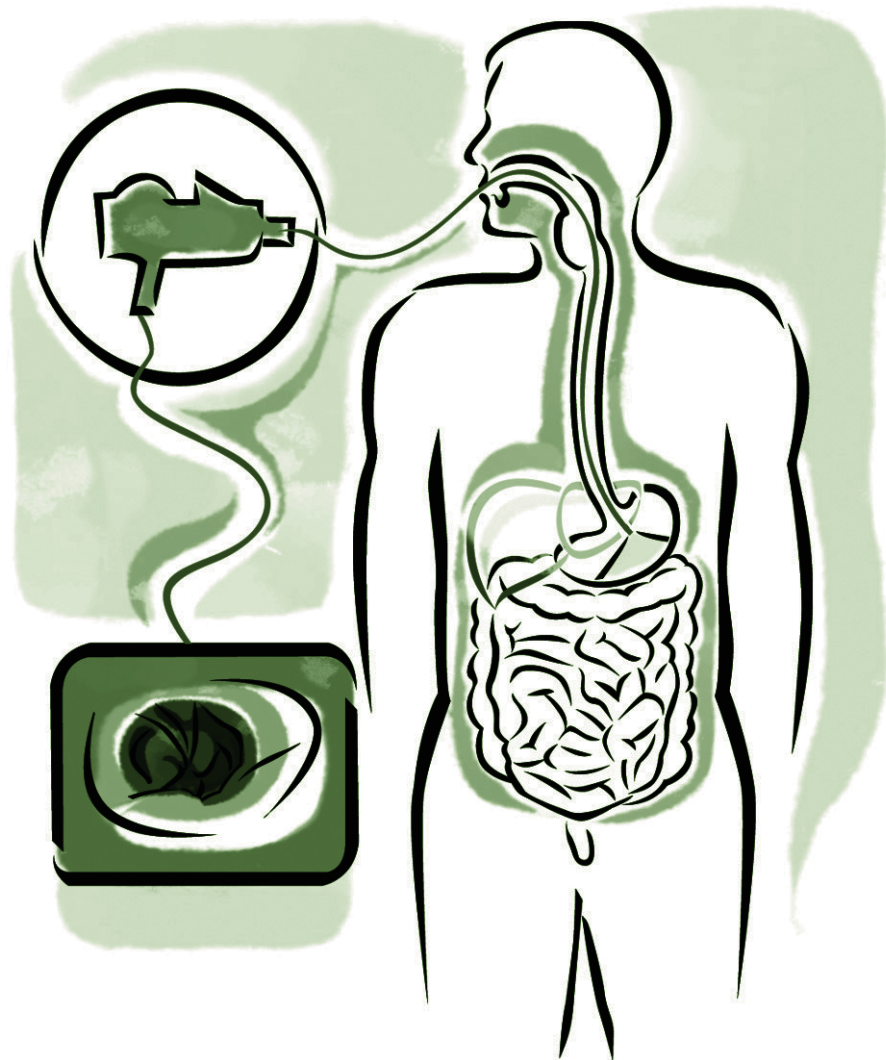
Зависно од Вашег стања, Ви ћете обично моћи да наставите да једете и пијете на уста поред коришћења ПЕГ за додатак хранљивих супстанци према Вашим потребама. Међутим, код неких људи код којих није безбедно наставити са исхраном преко уста, ПЕГ цевчица ће се користити за комплетну исхрану. Путем ПЕГ цевчице могу се давати и лекови, али је том приликом потребна посебна пажња, јер се неки лекови могу заглавити у цевчици. Ваш фармацеут Вас може посаветовати.

Постоје ли неки ризици?

Уметање ПЕГ цевчице је безбедан поступак, али каткада може доћи до компликација. Постоји већи ризик од компликација уколико сте потхрањени. Може бити мудро поставити ПЕГ цевчицу пре него што се исувише изгуби на тежини или размотрити период коришћења назогастричне цевчице за храњење пре постављања ПЕГ.

Мање компликације се догађају код 1 од 10 људи. Већина људи искуси влажење око ране, формирање гранулативног ткива (познатог и као „ташто ткиво“) или инфекцију ране. Мање честе појаве су цурење око цевчице, појачано повраћање, крварење из ране или случајно измештање цевчице. Озбиљне компликације су ретке. Смрт је изузетно ретка могућност повезана са сваком ендоскопском интервенцијом.

Храњење путем ПЕГ обично обезбеђује велику нутритивну корист, иако се мора обратити пажња приликом храњења како би се спречио рефлукс хране у плућа и узроковање инфекција плућа. Храна се мора правилно складиштити како би се спречила њена контаминација бактеријама.

Коју негу је потребно применити на месту уметања ПЕГ након поступка?

Купање благим сапуном се може започети 24 сата након постављања ПЕГ цевчице. Осушите око места на којем се налази ПЕГ цевчица и испод лежишта/Т-пречке након купања. Одржавајте то место чистим и сувим. ПЕГ цевчица треба удобно да лежи уз кожу и да се не увлачи дубоко у тело. Окрените цевчицу за пун круг сваког дана.

Колико дуго траје цевчица?

Силиконске цевчице могу да трају до годину дана, али их на крају треба заменити. Цевчице се могу запушити остацима хране или лековима и треба их правилно ispirати након сваке употребе. Силикон се на крају такође истроши, постане крт и може се расцепати. Понекад цевчица може случајно да испадне. Уколико се то догоди, важно је да поставите другу цевчицу што је могуће пре како би се спречило затварање отвора. Може да се користи привремена цевчица уколико нарочита ПЕГ цевчица не може да се прибави. За све накнадне

контроле или проблеме у вези са ПЕГ треба да се обратите одељењу за ендоскопију на којем је цевчица постављена. Такође постоји и Gastrostomy Support Society (GISS) које можете позвати на број 03 9843 2000 и посетити њихову презентацију на www.giss.org.au.

Цевчица се може заменити другом цевчицом или плитком направом (која се још назива и „дугме“). То је обично једноставан процес, али некада захтева још један ендоскопски поступак. „Дугмад“ посебно жели већина деце, јер их је лако сакрити испод одеће, теже их је извући и са њима се може безбедно пливати. Када дође време да се Ваша цевчица замени, о томе можете поразговарати са Вашим лекаром.

Пацијенти се могу хранити преко ПЕГ без временског ограничења. Међутим, уколико цевчица више није потребна, она се може једноставно извадити, а излазни отвор ће убрзо зарастати. Међутим, понекад је потребна мала хируршка операција како би се зашио отвор након што се цевчица извади.

Ову информативну књижицу осмислио је Digestive Health Foundation као помоћ људима којима је потребна ПЕГ цевчица или онима који желе да сазнају више о томе. Није предвиђено да она замени лични савет лекара.

Digestive Health Foundation (DHF) је образовно тело посвећено промовисању бољег здравља за све Аустралијанце промовисањем образовања и здравствених програма који се тичу пробавног тракта.

DHF је образовни огранак Gastroenterological Society of Australia, професионалног тела које чине специјалисти за гастроинтестинална обољења и обољења јетре у Аустралији. Чланови друштва су лекари, хирурзи, научници и други специјализовани здравствени радници који раде у области GI поремећаја.

Од свог оснивања 1990. године, DHF је био укључен у развој програма за подизање свести и разумевања јавности у вези са обољењима пробавног тракта.

Истраживања и образовање у вези са гастроинтестиналним обољењима од суштинског су значаја за ограничење ефеката ових поремећаја код свих Аустралијанаца.

Даље информације о широком дијапазону гастроинтестиналних обољења можете пронаћи на нашој веб локацији.

Digestive Health Foundation

Digestive Health
Foundation
c/-GESA
145 Macquarie Street
SYDNEY NSW 2000
Australia

Телефон (02) 9256 5454
Факс (02) 9241 4586
dhf@gesa.org.au
<http://www.gesa.org.au>

Ова брошура се промовише као јавна услуга Digestive Health Foundation. Ова брошура не може да буде потпуно свеобухватна и намењена је да буде само водич. Овде изнете информације су постојеће информације у време издавања, али се то може

променити у будућности. Уколико имате још питања, обратите се Вашем лекару.

© Copyright.
Digestive Health Foundation,
ажурирано јула 2007.